

Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

Z dniem 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 15 grudnia 2016 roku o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017–2020”. Na jego realizację w służbach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji w czasie obowiązywania ustawy przeznaczona została kwota prawie 9,2 mld zł, z czego Państwowa Straż Pożarna otrzyma ponad 1,7 mld zł, w tym 501 mln zł z przeznaczeniem na unowocześnienie jednostek ochotniczych straży pożarnych.

Program obejmuje rozbudowę i modernizację infrastruktury, zakup nowoczesnego sprzętu i wyposażenia oraz wzrost wynagrodzeń funkcjonariuszy, co przyczyni się nie tylko do poprawy warunków służby, ale przede wszystkim zwiększy sprawność i skuteczność podejmowanych działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.

W „Programie modernizacji” uwzględniono dofinansowanie 54 inwestycji budowlanych Państwowej Straży Pożarnej, w tym budowę 29 nowych oraz przebudowę, rozbudowę bądź modernizację 25 istniejących obiektów PSP. Łączna kwota dofinansowania tych inwestycji wynosi prawie 292, 5 mln zł. W roku 2017 realizowanych było 37 inwestycji budowlanych, z czego 8 zostało już zakończonych.

W „Programie modernizacji” uwzględniono również dotacje w wysokości blisko 104 mln zł na remont strażnic jednostek ochotniczych straży pożarnych. W 2017 roku z dofinansowania w ramach powyższej kwoty skorzystało 3025 jednostek ochotniczych straży pożarnych na łączną kwotę 28,7 mln zł.

W latach 2017-2020 planowany jest zakup co najmniej 570 samochodów pożarniczych, na co przeznaczona została kwota ponad 302 mln zł, w tym 33 samochodów pożarniczych dla jednostek Państwowej Straży Pożarnej za kwotę ok. 34 mln zł oraz 537 samochodów pożarniczych dla jednostek ochotniczych straży pożarnych za kwotę 269 mln zł.

Planowane są również zakupy cyfrowych systemów łączności, ubrań specjalnych, zestawów do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy, ratowniczych narzędzi hydraulicznych, a także doposażenie poligonów w szkołach Państwowej Straży Pożarnej.

„Program modernizacji” nie jest jedynym programem służącym doposażeniu jednostek Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczych straży pożarnych. W ramach projektów

współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2017-2021 planowany jest zakup 695 jednostek sprzętowych (samochody, przyczepy, kontenery, agregaty prądotwórcze, pompy) za kwotę prawie 593 mln zł.

W ramach projektu „Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym” planowany jest zakup 224 jednostek sprzętowych za kwotę ponad 202 mln zł. Projekt „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych” zakłada zakup 221 jednostek sprzętowych za kwotę ponad 140 mln zł, a projekt „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach” zakup 250 jednostek sprzętowych za łączną kwotę prawie 250 mln zł.

Dotacje z budżetu państwa dla jednostek ochotniczych straży pożarnych były do 2015 roku przekazywane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie umowy zawartej z Zarządem Głównym Ochotniczych Straży Pożarnych RP i za jego pośrednictwem.

Od 2016 roku zostały wprowadzone nowe zasady przyznawania dotacji dla ochotniczych straży pożarnych, aby zapewnić optymalny i transparentny podział środków finansowych przeznaczanych na poszczególne województwa proporcjonalnie do liczby powiatów oraz liczby jednostek ochotniczych straży pożarnych w danym województwie. Komendant Główny PSP upoważniony został do udzielania dotacji celowych (na podstawie zawartych umów) jednostkom ochotniczych straży pożarnych lub związkowi ochotniczych straży pożarnych na realizację zadań publicznych, obejmujących przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczo-gaśniczych. Zakres przedmiotowy udzielanych dotacji obejmuje remonty strażnic, zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia, materiałów i usług wynikających z sytuacji nieprzewidzianych związanych z przygotowaniem OSP do działań ratowniczo-gaśniczych oraz propagowanie ochrony przeciwpożarowej, m.in. poprzez dofinansowanie obozów młodzieżowych drużyn pożarniczych i zawodów sportowych. Dzięki temu rozwiązaniu komendanci miejscy i powiatowi PSP w porozumieniu z właściwymi terytorialnie powiatowymi zarządami OSP określają zapotrzebowanie na sprzęt i wyposażenie strażaków w swoim rejonie, następnie przekazując je do komendantów wojewódzkich PSP, którzy po konsultacji z zarządami wojewódzkimi OSP dokonują podziału środków na poszczególne powiaty. Komendanci powiatowi/miejscy PSP oraz zarządy powiatowe OSP wspólnie sprawują nadzór nad właściwym wyposażeniem i przygotowaniem danej jednostki do działań ratowniczo-gaśniczych.

Oprócz tego jednostki PSP i OSP, na podstawie art. 38 ustawy dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej, korzystają ze środków od zakładów ubezpieczeniowych, które zobowiązane są do przekazywania na cele ochrony przeciwpożarowej 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu ubezpieczenia od ognia. Dotychczas 50% tej kwoty otrzymywał do dyspozycji Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, a 50% Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Wejście w życie ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 roku o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej spowodowało, że zakłady ubezpieczeń przekazują teraz należne środki finansowe jednemu podmiotowi - Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej, będącemu centralnym organem administracji rządowej w sprawach ochrony przeciwpożarowej. Natomiast sposób podziału pozostaje taki sam jak dotychczas – 50 % tej kwoty w dalszym ciągu

przeznacza się z mocy ustawy na ochotnicze straże pożarne, a 50 % na Państwową Straż Pożarną i inne jednostki ochrony przeciwpożarowej. Nieprawdziwe są więc informacje upowszechniane przez polityczną opozycję, jakoby rząd Prawa i Sprawiedliwości odbierał bądź zmniejszał środki dla ochotniczych straży pożarnych. Jest wręcz przeciwnie.

W 2015 roku na dotacje dla ochotniczych straży pożarnych przekazano łącznie 105,5 mln zł, w tym dla jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego 73 mln zł, a dla pozostałych jednostek ochotniczych straży pożarnych 32,5 mln zł.

W 2016 roku na dotacje dla ochotniczych straży pożarnych przekazano 109 mln zł, w tym dla jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego 73 mln zł, a dla pozostałych jednostek ochotniczych straży pożarnych 36 mln zł.

W 2017 roku kwota ta wzrosła do ponad 124 mln zł (tj. o 15 mln zł w stosunku do roku poprzedniego), w tym dla jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do kwoty 81,1 mln zł, a dla pozostałych jednostek ochotniczych straży pożarnych do kwoty 43 mln zł.

W uchwalonej 11 stycznia 2018 roku ustawie budżetowej na rok 2018 na dotacje dla ochotniczych straży pożarnych przeznaczona została kwota 137,585 mln zł, w tym dla jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego 83,95 mln zł, a dla pozostałych jednostek ochotniczych straży pożarnych 53,635 mln zł.

W ciągu dwóch lat rządów Prawa i Sprawiedliwości nastąpił wzrost środków finansowych przeznaczonych dla jednostek OSP o 32,085 mln zł, tj. o 30,4 %.

Należy zauważyć, że w latach 2017-2020 na dotacje dla jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz pozostałych jednostek ochotniczych straży pożarnych realizujących zleczone im zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej przeznaczona została kwota 541,105 mln zł, z czego w ramach „Programu modernizacji” – 501,4 mln zł.

Ze środków tego programu dla jednostek ochotniczych straży pożarnych włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego przewidziano 335,8 mln zł (w 2017 roku – 81,1 mln zł; w 2018 roku – 83,95 mln zł; w 2019 roku – 83,95 mln zł; w 2020 roku – 86,79 mln zł). Dla pozostałych jednostek OSP przeznaczona została kwota 165,6 mln zł (w 2017 roku – 40 mln zł; w 2018 roku – 41,4 mln zł; w 2019 roku – 41,4 mln zł; w 2020 roku – 42,8 mln zł).

W 2017 roku zakupionych zostało 741 pojazdów oraz 53 kontenery i przyczepy do ich przewozu. Na wyposażenie Państwowej Straży Pożarnej trafiły 132 pojazdy, a na wyposażenie jednostek ochotniczych straży pożarnych 609 pojazdów. Zakupy te zostały sfinansowane ze środków publicznych pochodzących z „Programu modernizacji”, od firm ubezpieczeniowych, funduszu wsparcia PSP, środków samorządowych oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, programów unijnych, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz dotacji MSWiA.

„Program modernizacji” umożliwił również podniesienie wynagrodzeń funkcjonariuszy i pracowników Państwowej Straży Pożarnej. Pierwsze podwyżki wynagrodzeń wypłacane są

od 1 stycznia 2017 roku. Dla strażaków jest to kwota 253 zł miesięcznie średnio na etat, a dla pracowników PSP 250 zł średnio na etat. Kolejna transza podwyżek zostanie uruchomiona od 1 stycznia 2019 roku, co oznacza, że strażacy będą zarabiać średnio o 609 zł więcej, a wynagrodzenia pracowników wzrosną średnio o 597 zł.

Warto zaznaczyć, że w 2016 roku strażacy otrzymali również podwyżkę wynagrodzeń w kwocie 192 zł średnio na etat, a od 1 maja 2018 roku rząd Prawa i Sprawiedliwości przeznaczył dodatkową kwotę na wzrost uposażeń najniżej zarabiających strażaków.